

Тыднёвік Магілёўскі

№ 50 (114)

22-28 сьнежня 2000 г.

Кошт 50 руб.

З Калядамі, з Раством Хрыстовым!

— Бог наведзе свой люд і вось ужо 2000 гадоў жыве сярод нас. У вясільны вечар на Божое Нараджэнне мы традыцыйна збіраемся ля стала з аплаткам, які сымбалізуе даброту і любоў цяжкай чалавечай працы. Сустракаемся ў сям'і і касьцёле, каб дараваць усе крыўды і аднавіць сувязі, дзелічыся між сабой аплаткам. Гэтага хоча Бог, які так блыжэ нас палюбіў, што ахвяраваў Свайго Адзінароднага Сына, каб мы маглі чарпаць з гэтай любові сілу для ўзаемага прабачэння і даравання ўсім, хто нас як-кольвек пакрыўдзіў: нашым сусед-

зям, сябрам, супрацоўнікам, знаёмым... Бо ў такой атмасферы прабачэння і згоды наогул нараджаецца Хрыстос, зазначаючы сваю прысутнасць сярод нас супакоем і радасцю ў сямейнай і кожнай іншай супольнасці.

З каляднага вітаньня ксяндза
Дзюна Касцёла сьвятога Станіслава
Рамана Факінскага

"ТМ" да касьцёльных калядных віншаванняў дадае сваім чытачам і прыгожымі словамі ўдзячнасці за сяброўства і пажаданні духоўнай стойкасці ў змаганні за прыстойнае жыццё на роднай зямлі.

ЭКСПЭРЫМЕНТЫ

Аўстралія стане бліжэй?..

Нягледзячы на гаротны стан сельскай гаспадаркі, беларускае кіраўніцтва знаходзіць грошы на нечаканыя экспэрымэнты ў гэтай галіне. Днямі Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання аб'явіла, што стратная птушкагадоўля цягам наступнага году можа быць пераарыентаваная на высокапрыбытковыя вырошчванне... страўсусаў.

Досьвед суседзяў, перш за ўсё палякаў ды расейцаў, прывабляе (як быццам) перспэктываю неаблігі прыбыткаў. Праўда, саматужныя захавы ў развядзенні экзатычнай птушкі з боку асобных фермераў плёну не далі: горы мыйтны, карантынныя, адміністрацыйныя папераў не давалі ходу ідэі. Але калі страўсамі зацікавіліся наогул, неспадзявана ў Адміністрацыі, справа шарка пайшла наперад.

Паводле слоў уначыні галоўнай управы Мінісельгасхарчу Аляксандра Аксёнава, які зьяўляецца дзяржаўным куратарам новай справы, днямі ў Польшчы набыты "першыя ластаўкі айчынай страўсагадоўлі" — шэсьць двухмэтровых

Яшчэ дзевяць мяркуемых абыйдуцца ў \$30.000. Гэта без уліку дастаўкі, аплаты карантыну, выдаткаў на кармы ды адмысловыя фэрмы.

Рэалізацыя штосячы на ўнутраным рынку будзе досыць праблематычна. Міністэрскія аналітыкі націскаюць на тое, што сродкі хутка акупяцца попытам на дарагое мяса, пера і скуру на міжнародным рынку. Адзінае, што не ўдакладняецца, — а ці ёсць хоць нейкі шанец трапіць на гэты самы рынак, які спрадвечна трымаецца тымі краінамі, дзе страўсы гадуюцца ў прыродных умовах.

Пакуль гэтак званыя "першыя ластаўкі" адаптуюцца не дзе ў гаспадарках Гарадзеншчыны — месца не ўдакладняецца, магчыма, з-за таго, каб птушкі раней тэрміну ня трапілі ў суп да неапрацаваных суайчыньнікаў.

Ігар КАРНЕЙ

Дз.АБАДОЎСКІ: АПОШНІЯ ЗЬВЕСТКІ

40 хвілін спатканьня...

і 4 дні карцэра

У той час, як па меркаваньні абароны, ніякага дасьледваньня ў справе Д.Абадоўскага не вядзецца (справа, нагадаем, вернутая пасля двух судовых слуханьняў на новае сьледзтва), працягаюцца турэмныя зьдэка над хлопцам. Яны ўзмацніліся пасля нядаўняга візыту да Д.Абадоўскага кіраўніка міліі АБСЗ ў Беларусі сп.Ганса-Георга Віка.

Кіраўнік Кансультацыйна-назіральнай групы АБСЗ зацвярджае, як самой справой, так і абставінамі, якія сталіся прычынай сухой галадоўкі падсуднага. Ён знайшоў час для наведаньня Д.Абадоўскага за кратамі маглёўскай сьлёцтурмы. Сустрача адбылася 6 сьнежня і доўжылася 40 хвілін. Пасля выхаду з тэрыторыі турмы сп.Вік паведаміў, што хлопец зрабіў на яго ўражаньне, якое зусім не супадае з партрэта "мацэрага крымінальніка", які для яго папярэдняе намалёваў следчымі Іван Гарадкоў.

Яшчэ акалічнасьці. Якім напярэдадні візыту прадстаўнікі эўрапейскай структуры, што назірае за выкананьнем правоў чалавека ў нашай краіне, хлопец пераводзіцца з карцэра ў чыстую камэру з тэлевізарам. Пасля спатканьня яго вяртаюць у карцэр для адбываньня тых чатырох дзён, якія ён не адседзеў з-за міжнароднай увагі да прычынаў галадоўкі, што пагражае самому жыццю чалавека.

Па ўсяму зразумела, лічыць бацька і афіцыйны абаронца падсуднага Сяргей Абадоўскі,

што ўлады ўжываюць супраць хлопца рэпрэсіі з мэтай зьнішчэньня яго фізічна — кіруючы сваёй нязай і злосьнай помстай. Помсцыць жа за тое, што следчым ня здолелі даказаць зьнішчэньня прызначэньня тое, чаго не рабіў. І яшчэ яны помсцыць за тую рашучасьць, якую дэманструе Сяргей Абадоўскі ў абароне сына і ў сваёй разнастайнай грамадзкай дзейнасьці, што даўно выклікае незадаволенасьць улады.

Некалькі дзён з-за сваёй адсутнасьці ў горадзе бацька ня бачыўся з сынам. На гэтым тыдні спатканьне адбылося. Угаварыць сына ў нечым скарыцца перад адміністрацыяй турмы і ўсёй карнай сыстэмай, каб захаваць сабе жыццё, бацька ня здолеў. Галадоўка працягваецца.

Супрацьстаянне сыстэмы з закратаваным чалавекам, віна якога не даказаная, яшчэ ня скончылася...

Паводле прэс-рэлізу
магілёўскага
Праваабарончага Цэнтру

ставы для помсты зьявляюцца... Цяпер лічым, у сувязі з апошнімі абставінамі ў справе, што далей хаваць ад грамадзтва ліст закрата-

ніка ня мае сэнсу: хлопец настраены рашуча і сам прымае свае рашэньні. Якія і чаму — варта пра гэта ведаць і разумець...

Да ўсіх, хто мяне падтрымоўвае

Шаноўныя сябры!

Я вельмі ўдзячны Вам за падтрымку і ўдзел у маім лёсе. Канешне, жыццё чалавеку дэдае Богам адзін раз. Аднак ня бачу іншага спосабу змаганьня за справядлівасьць і годнасьць майі сям'і ва ўмовах поўнага бяспраўя, калі тыя, хто кінуў мяне за кратамі, ня маюць мужнасці прызнаць свае памылкі.

Не магу дазволіць сабе смалодушніцца перад сыстэмай хлусьні і гвалту, якая ўсталявалася ў нас ў Беларусі.

Я вырашаю не перапыняць галадоўку, пакуль гэтая сыстэма, якая абавязаная выконваць законы, парушае іх. Заўважваю, што ніякія карцэры, зьявага і нягоды ня зьмяняюць мяне.

Яшчэ раз дзякую за падтрымку.

З павагаю, Дзьмітры Абадоўскі,
взязень установы УЖ15/ст-4 г. Магілёў.
23.11.2000г.

Кроніка тыдня ад Сымона Глазштэйна

Па афіцыйных звестках, калі паўтысячы рабочых аб'яднаных "Хімвалакно" увечары ў мінулыя пятніцу перагарадзілі праспект Пушкіна, пастрабуючы выплаты заробку. На працы ім паабяцалі яго выдаць і ўсіх скіравалі ў ашчадныя касы, дзе, аднак, грошай не было. Дарэчы, на гэтым адным з найбуйнейшых у свеце прадпрыемстваў у сваёй галіне, па нашых мерках працаўнікі няблага зарабляюць: у сярэднім 80-90 далаўраў. Але апошнім часам заробкі не растуць, і выплочваюць іх не зусім рэгулярна. Шмат людзей пасля працы не змаглі своечасова дабрацца да хаты з-за гэтага стыхійнага выступу. Начаства вымушанае было хутка зарыентавацца і ўжо праз некалькі гадзінаў касы распачалі выплаты грошай.

Тэатралізаванасць уладнай традыцыі, якую лепш назваць прыгожым падманам, яшчэ раз была пацверджана дзіміі паведамленнем аб тым, што дэпутаты абласнога савета "разгледзілі і абмеркавалі" бюджэт вобласці на наступны год. Можна паверыць толькі ў тое, што яны яго, гэты самы бюджэт, прынялі і, хутчэй за ўсё, аднагалосна. Спраўдных паўнамоцтваў дэпутаты ня маюць, ад каго і навошта абраныя — даўно забыліся. Усяго ж і справы — прагаласаваць за тое, што падрыхтавана і зацверджана аблвыканкама яшчэ да нейкай там сасіі дэпутатаў...

На заводзе "Ліфтмаш" прайшоў так званы Дзень якасці. На ім прамаўляў пра тое, што нашая прамысловасць працуе дрэнна і няякасна. Присутнае абласное Начаства пагражала дырэктарату санкцыямі, а дырэктары прадпрыемстваў спасылаліся на аб'ектыўныя цяжкасці. Найперш, яны скардзіліся на адсутнасць грошай, патрэбных на падвышэнне якасці прадукцыі. На жаль, ніхто не адважыўся пашукаць прычыны таго, што становіцца. Яны ж ляжалі, як гаворыцца, на паверхні. Грошай няма, бо іх у сыстэме дырэктарат эканомікі і ня можа быць. Аднак сямельска наш дырэктарат даўно не вызначаецца. Лепш будзе пакліваць плаціць штрафы за нізкую якасць прадукцыі (за год па вобласці 1,2 млн. руб.), чым рызыкаваць пасадамі. Тым больш, што штрафы п'яццацца за нашай, а не за іхняй кішэні.

На паседжанні калегіі абласной пракуратуры высветлілася, што яе дужа неапакоіць "крымінагенная сітуацыя ў сферы прадпрыемстваў". Маляваць нашых прадпрыемстваў анёламі будзе, канешне, занадта. Аднак лічыць, што менавіта яны ёсць самым неспакойным у крымінагенным сэнсе ўчасткам — відавочнае перабольшванне. Тым больш, што дзяржава ўвесь час, ад першых крокаў прыватнага сектара эканомікі, не выпускае яго з сваіх уцеплістых рук. Скажацца ад іх не ўдаецца нават самым набліжа-

ным да ўлады шчасліўцам, а ня тое, каб якому шарагомаму бізнэсоўцу. А тут яшчэ і практыка вазьмецца за прыватніку...

У Бабруйску арыштаваны юныя "сатаністы". Неразумныя прыхільнікі ў поўным сэнсе д'ябальскіх ідэяў, двое 17-гадовых школьнікаў і 16-гадовая навучэнка ПТВ, пашкодзілі амаль 200 магілаў. Гаворачы, што ўсе затрыманыя "сатаністы" з нармальнага сям'я. На жаль, не паведамляецца, што гэта значыць. Ды і ці можна лічыць нармальным самае нашае жыццё ў краіне сёння, беднае і амальнае, ад чаго і вырастае падобная моладзь?.. Іх, калі дакажуць злчынства, пакараюць. А хто і калі пакарае прычыны, што спараджаюць падобныя вынікі ў сьведомасці падлеткаў?

На тыдні супрацоўнікі КГБ (некай ня пішацца і не гучыць) гэтак абравітура па-беларуску адначылі прафесійнае сьвята. Чулі, што якаясьці дэпутатка "чкісты" прымеркавалі затрыманне ажно трох шпіёнаў? Міжволі ніякавата становіцца, калі такія словы як "КГБ" і "шпіёны" вымаўляюцца побач. Гісторыя савецкая, дзе спраўдны нам гаспадаром жыццёў і думаў людзей і быў той самы КГБ, ведае шмат жудасных пэрыядаў змагання гзбістаў з уласным народам. Восі і наша ўлада больш за ўсіх, здаецца, любіць (ці баіцца) таго ж КГБ. І святкуюць яны сямеле, адкрыта і шырока. Ані ценю засмучэння ці сумневу ў чым: верныя дзяржынцы, як рапартавалі яны на сьвятончым сходзе, як і раней, знаходзяцца на перадавой лініі "нябачнага фронту".

За подпісам намесніка старшын аблвыканкама сп.Сівіцкага, які адказвае за эканоміку, на адрас "Тыднёвіка" паступіў ліст-распарадажыне падпісачка на нейкае дзяржаўнае бугалтарскае ці фінансовае выданне. А другі намеснік, сп.Глаз, наклапаціўся на гэтым тыдні ня толькі пра свае вузкія інтарэсы, якія кудыруе, але пра ўсе дзяржаўныя выданні і пра ўсіх жыхароў вобласці. На адмысловы нарадзе па пытаньнях падпіска дасталася несьведомай моладзі, якая грэбуе чытаннем газэтаў; людзям стагла ўзросту, што не разумеюць неабходнасці ведаць, чым і як жыць краіна і г.д. Папрокаў не было чуваць толькі на адрас самой дзяржаўнай прэсы, якую людзі "мала выпісваюць і чытаюць". Як на маю думку, дык гэта адбываецца з-за яе ўладнай ангажаванасці і безагляднага служэння рэжыму, а таксама забавляльнасці стылю і тэматыкі. Праўда жыцця, вострыя пытанні, сур'ёзныя праблемы... — гэта ўсё звычайна абыходзіцца і заможнае. Тут, падаецца, прычына правалу афіцыйнай падпіскай кампаніі.

Да сустрэчы,
Сымон Глазштэйн.

Жабрацкім курсам... у новае тысячагоддзе

Які намагавецца афіцыйная прапаганда распаўсюдзіць пра рост рэальных даходаў жыхароў краіны, — паўсядзённае жыццё сьведчыць пра абсортнасць. Абдываецца імклівае збыдненне народа.

Летась у структуры выдаткаў насельніку Беларусі 55% складалі выдаткі на харчаванне. За 11 месяцаў сёлета выдаткі сям'яў на харчаванне павялічыліся яшчэ на 11% і дасягнулі ўзроўню двух трацінаў усіх даходаў.

Гэты паказнік сьведчыць пра глыбокую беднасць у краіне, бо ў любой сучаснай дзяржаве з нармальным узроўнем развіцця на харчаванне ідзе ня больш як 25% сямейных даходаў. Грамадства імкліва апускаецца ў галечу. Гаротны стан пераважае большасці людзей асабліва ўдавоў, калі да скаржанага дадаць, што розка пагоршылася якасць карчовых прадуктаў, якія даводзіцца спажываць беларусам. Аб ём набавіцца злына-малочнай прадукцыі скаржыцца на 8%, сыроў цывёрдзкі — на 17%, мяса і мясных прадуктаў — на 2%, і нават мукі дз крупаў — на 15-17%.

Характэрна, што пры агульным скаржэнні спажывання алкагольных напой на 5%, што можна толькі вітаць, розка скаржыцца спажыванне якасных гатункаў — гарэлі і піва-гарэлічных вырабаў (больш як на 20%). Затое значна вырас попыт на танныя нізкакасныя напой — на 26,8%.

Што ж адбылося, чым тлумачацца змены ў спажыванні? Тым,

ных тавараў на недарагія і ня вельмі якасныя.

З пачатку года цэны на хлеб і хлеба-буланныя вырабы ўзнікліся ў 2,9 разы, на мяса і птушку — у 1,8 разы, цукар — 2,1 разы, малочныя прадукты — 1,8 разы, і нават на безалькагольныя напой — у 2,4 разы.

Пра збыдненне народа сьведчаць і змены ў попісе на прамысловыя тавары. Дарагія тавары доўгатэрміновага карыстання можа дазволіць сабе ўсё меншая колькасць людзей. Так, продаж тэлевізараў зменшыўся з пачатку года на 35%, пральных машынаў — на 10%. Скаржыцца набыццё пладоў. Аж на 18% скаржылася набыццё мыла і сынтэтычных мыльных парашокаў, бо яны ўвесь час даражэюць.

Адмоўныя змены на спажывецкім рынку — трывожны сьцягал. Калі да гэтага дадаць рост напружання на рынку працы, у жыльлёвым будаўніцтве, адсутнасць станоўчых зменаў у медычным абслугоўванні, — становіцца зразумелым, што ў новае тысячагоддзе беларускі народ, на жаль, уступае пры татальным зніжэнні свайго жыццёвага ўзроўню.

Уладзімер КУЛАЖАНКА

АД СВАЙГО ІМЯ

Немагчыма чакаць

Ужо стаўся гісторыі канцэрт, што адбыўся ў Мінскае 20 лістапада. Падзея, якая калісьці была дужа доўгачаканая. Улады нашай абласной адміністрацыі больш за пяць год пільна баранілі мажлівасць ад сустрэчы з самым папулярным абычным роў-гуртом — "N.R.M.". Нямае першых пазаломкі пра тое, што ў горадзе абудзецца прэзентацыя новага альбому N.R.M.-аўцаў, выклікалі вялізны ажажытаж ня толькі ў моладзевым асяродку.

Рэкламы хапала, дазвол быў атрымаў, танныя квіты раскупілі ў адзін момант... На канцэрт збіраліся сям'ямі, і толькі нейкая няпэўная засяроджана сядзела ў душы — вельмі ўжо доўга чакалі мы гэтага канцэрту. І, на вялікі жаль, яна спраўдзілася. Ды шчыш шматкроць.

Моладзь, што разыходзілася пасля канцэрту зь песнямі, ня ведала, што з гэтага моманту арганізацыя, што заведвае КГБ, ужо занялася разгляданнем новае справы. Яшчэ падчас канцэрту чатыры супрацоўнікі КГБ разбіраліся з арганізатарамі ў асобным пакойчыку. Дырэктару Палаца пінжару тут жа вылісці пазу на 7-ю гадзіну раніцы. Распаўсюдніка кастэту арыштавалі. А астатніх доўга ўчынувалі за тое, што займаюцца непажаданай справай... Што ж зрабілі гэтыя людзі? З-за чаго аказалі ім такі гонар — прызначылі сілы такой сур'ёзнай арганізацыі?

Адаж, на маю думку, жудасны. Уся справа ў тым, што арганізатары канцэрту лічаць, што краіна Беларусь мусіць быць беларускай. Зь беларускай музыкой, мовай, адукацыяй і, нават, тым жа Камітэтам. І гэтыя людзі не займаюцца палітыкай. Адраджаць нацыянальную культуру яны збіраюцца выключна празь яе папулярнасць. І ў іх атрымліваецца. Колькі год перапоўненыя залі Менску, дзе абдываецца канцэрты абычальных роў-гуртоў. Вільяна хваля нацыянальнае адукацыі дз выдарадкаў разыходзіцца па ўсёй краіне. Усяго ж не пералічыць і працэс гэты натуральны. Моладзь сьведомо абірае цывілізацыю шлях незалежнасці, шлях у будучыню.

Што ж робіць улады ў адказ? Пра канцэрт, што меўся абдыцца 9 снежня ў Мінскае ў межах праекту "Вольныя танцы", ніхто з іх не захацеў нават чуць. Забаранілі. А прыехаць збіраўся "Палац"... Можна доўга разважаць над палітычнай сітуацыяй, што склалася цягам апошніх год у краіне. Аднак перапынець культурныя мерапрыемствы, забарона на распаўсюд дз папулярнасць сучасных здыбаткаў нацыянальнае

працы сваякоў (нядаўна падобнае здарылася з аўтарам гэлага артыкула — ТМ). Звычайнай справай для "гаранта" бясспелі беларускае дзяржавы" сталіся паходы па школах дз "сбросіць" размовы з настаўнікамі, якія ўздэльваюць у прафесійных сямінарах, ладжых грамадзіні, а не дзяржаўнымі арганізацыямі. Імя ніякай справы да таго, што навука пэдагогаў на гэтых сямінарах новым навукальным тэхналогіям — сродкам, што дапамагае значна падвысіць каэфіцыент іхнаго карыснага дзеяння, на што ў дзяржавы заўжды не стае грошай... А колькі яшчэ ўсяго яны набылі "цых і непрыкметна"?

Вось тут і становіцца страшна. Ад таго, што ўсё гэта ёсць, што ўсё гэта праўда, што ўсё гэта насамрэч

абдываецца на тваіх вачох.

Канешне, у адказ на ўзнятыя тут пытанні можна пацьці словы з даўнянага абразлівага для беларуска артыкула з "Могілёўскай прэсы" (№32, 2000г.) — аб адсутнасці ў нас носьбітаў беларускае мовы. Маўляў, куды вы лезеце, фашыстскую нацыяналізацыю! Вас жа няма! Вас прыдумаў Запад, і размаўляеце вы за яго грошы, і да т.п. А вось аналітычны разважанні вакол расейскага гіму ў той жа "МП" — гэта дзя на актуальна! Шкада. Не зразумець такім людзям, што такое патрыятызм. Як бацькі сэрца за кожную выключна расейскамоўную шмільду, назоў вуліцы, адсутнасць беларускамоўных класаў, не кажучы ўжо пра школы. Атрымліваецца, што на старонках ўзгаданых газэтаў нічога не паведамлялася пра канцэрт "N.R.M.", які меў вялікі розгалас (гэта ня толькі мяе меркаванне) таму, што Явянона Вольскага, як яны лічаць, няма на гэтым свеце.

Вышэй я напісаў пра страх. Але такі страх толькі абуджае. Ён кажа табе — немагчыма чакаць. Трэба рабіць, трэба адстойваць і змагацца за свае правы. За правы грамадзяніна Рэспублікі Беларусі без перашкодаў карыстацца дасягненнямі свайго жыцця. За правы, што гарантваныя нам Канстытуцыяй і шматлікімі міжнароднымі пагадненнямі. За правы, дадзеныя нам нашымі продкамі і гэтай зямлёй.

Андрэй КАВАЛЕЎ,
настаўнік, старшыня
гарадзкоў арганізацыі
Маладога Фонту

Р. С. Марілёўская гарадзкая арганізацыя Маладога Фонту распачынае акцыю зваротаў да ўлады з пратэстам супраць забароны абычальных культурных дз з аклікам да супрацоўніцтва ў справе пашырэння ўплыву беларускае культуры на грамадства. Мы заклікаем усіх сябраў моладзевых грамадзіных арганізацый гораду, а таксама ўсіх неабавязковых людзей даслаць ліст на імя намесніка старшын гарвыканкама сп.Васільчанкі І.А. (Дом Савецкай, Перашаіна-ка, 63) з патрабаваннем не ўсканяць пераходнае для развіцця нацыянальнае культуры. Прыблізны тэкст ліста можна атрымаць па вул. Ленінскай, 27-50.

ПРАВААБАРОНЧЫ БЮЛЕТЭНЬ

Абарані Сябе Сам

Гэты выпуск праваабарончага Бюлетэню магілёўскага аддзялення Беларускага Хельсінскага Камітэта і магілёўскага Праваабарончага Цэнтру – апошні ў бягучым годзе. З папярэдніх чатырох чытачы змаглі даведацца і, спадзяемся, засвоіць некаторыя асноўныя правы ўзаемаадносінаў чалавека з нашымі карнымі дзяржаўнымі ўстановамі, а таксама з працэдурамі афармлення адпаведных дакументаў. На жаль, нашая дзяржава дае штодзёны падставы для дзеянняў у абарону самых рознасных правоў чалавека ў самых розных галінах ягонага існавання. Аднак нават у такой сітуацыі чалавек можа перамагчы, калі ён своечасова зьвернецца да праваабаронцаў, калі ён сам ведае свае правы і ўмеў пра іх заявіць, калі ён не баіцца ісьці да канца ў змаганьні за гонар і праўду... Праваабарончая хроніка-2000 сьведчыць пра тое.

Разам пераможам!

З апошніх перамогаў МПЦ нельга не адзначыць узбуджэньня крымінальнай справы супраць міліцыянтаў, што сталіся "героямі" публікацыі "Неа-кончэнная пьеса для міліцыі і диктофона". Чытачы памятаюць, што спачатку пракуртура адмовілася рассьледваць факты незаконных (і проста па-чалавечы прыхільных) паводзінаў апаратуных супрацоўнікаў Кастрычніцкага райаддзелу міліцыі Богіна і Васілева, што дамагаліся падчас допыту Д.Афанасенкі й трох ягоных сябраў з дапамогай маральнага ціску і запалохваньня дабіцца "патрэбных паказаньняў". Праваабаронцы не згадзіліся, як тое прапаноўвала пракуратура, лічыць такія паводзіны міліцыянтаў усяго толькі дысцыплінарным учынкам. Днямі прыйшло паведамленьне аб тым, што супраць вінаватых міліцыянтаў узбуджаная крымінальная

справа. МПЦ намераны прасачыць за тым, каб справа дайшла да суда.

Цяпер пад наглядом МПЦ знаходзіцца некалькі грамадзянскіх крымінальных справаў, што разглядаюцца ў судах. Штодзень у МПЦ зьяўляюцца па некалькі чалавек па прававую кансультацыю. Прадстаўнікі Цэнтру выязджаюць на месцы для пасярэдніцтва паміж тымі, хто мае патрэбу ў абароне сваіх правоў і "сілавымі" ведамствамі. Эфектыўным быў нядаўні выезд праваабаронцаў у Асіповічы, дзе мясцовыя

міліцыяны, у прыватнасьці, Цітоў і Грабін (пад наглядом пракурора Бабакова) зрабілі сапраўдны напад на адну з кропак грамадзкай актыўнасьці ў раёне. Пракурор і міліцыя вымушаны былі прызнаць неправамоцны свае паводзіны і цяпер выпраўляюць становішча. Аднак праваабаронцы і ў гэтым выпадку не зьбіраюцца задаволіцца фармальнымі тлумачэньнямі прычынаў здарэньня і фармальным жа прызначэньнем пракурору і міліцыі сваіх "памылак".

— Год заканчваецца. Барацьба за правы чалавека працягваецца, бо яна ня можа скончыцца ніколі. Яна, гэтая барацьба, у нашай краіне толькі пачынаецца. Ня будзе, сябры, паляўніца і здавецца. Памятайма, што разам мы – сіла!

Каардынаатар Бюлетэню – Сяргей АБАДОУСКІ
Дакумэнтальнае забесьлячэньне – С.АБАДОУСКІ,
У.КРАУЧАНКА, А.АЛЕКСАНДРОВІЧ
Рэдактар – Аляксандар АЛЕКСАНДРОВІЧ

ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ НАШЫ КАРЭСПАНДЭНТЫ

...зь Бялынічаў

Амаль тры месяцы чакаюць бялынічане й вяскоўцы, якія сёлета здалі на мясцовы крэхмальны завод собскую бульбу, разьліку за яе.

Дырэкцыя заводу змагла адшукать толькі каля 25 мільёнаў рублёў, а патрэбныя яшчэ 36 мільёнаў. Грошай на банкаўскім рахунку прадпрыемства няма, бо ягоны партнэры, у асноўным капгасы і саўгасы раёна, завываваціліся амаль 28 мільёнаў. І перад

усім доўг той, як кажучы ў такіх выпадках – пераходны – пацуў складацца яшчэ два гады таму.

Вось толькі здатчыкі патрабуюць свае грошы, тым больш, што інфляцыя за мінулыя тры месяцы з'ела тыя сумы адсоткаў на 10-15. Атрымліваецца, што бульбачку сваю яны здавалі на завод не па 35-40 рублёў за кг, а фактычна значна дзешавей. Дырэкцыя заводу павябляла ўзяць банкаўскі крэдыт, што зусім нявыгадна прадпрыемству, і завезла паўсотню тонаў цукру – каб разьлічыцца. Усё гэта, магчыма, прывядзе да таго, што прыватнікі ў наступным годзе ня стануць здаваць сваю бульбу на завод (і сёлета ўвосень яны здалі 708 тонаў). Лепей пасеюць збожжа...
Базыль ЛІЦВІНОВІЧ

...з Горак

Каля 200 спэцназаўцаў высадзіліся 13 сьнежня пасля абеду ў горадзе. Іхны прыезд зьвязваецца з уцэкамі двух асуджаных з зоны строгага рэжыму.

Плячэстыя хлопцы ў плямистым аддэньні з сакамі і зброй, якія ходзяць па вуліцах, агорнутых цемрай, наводзяць на жыхароў жаху ня менш, чым плячынцы-уцэкачы.

Тэатру-студыі "Парадокс" БДСГА стукнула 10 год.

Дзівоны каліж гумару, каханьня і прыгажосці падаравалі маладым актывістам студэнцкага тэатру тым, хто прыйшоў на іхнае свята 14 сьнежня. Відав. "Парадокс"!
Доўгія летлі!
Дзьве цёткі НАДЗІ

Пратэсту для перамогі недастаткова

Паводле вынікаў апошняга сацыялягёчнага апытаньня НІСЭПД, 41,5% беларускіх грамадзянаў не жадае, каб А.Лукашэнка кіраваў краінаю яшчэ адзін тэрмін. Жадае гэтага крыху больш як траціна беларусаў – 36,1%, а сярод прадстаўнікоў эліты – увогуле толькі 3,8%.

Агульнаацыянальнае сацыялягёчнае апытаньне, праведзенае ў лістападзе Незалежным інстытутам сацыяльна-эканамічных і палітычных дасьледаваньняў, паказала, што тады за Лукашэнка прагавасавала 6 каля 38% апытаных.

Зрабілі сваю справу шумная прапагандысцкая кампанія па падвышэньне сярэднямесячнага заробку да 100 далараў ды гучныя разборы з "вэртэкальлю". Адначасова працягваецца рост колькасьці незадаволеных тым, як Лукашэнка кіруе краінаю, – да 36% апытаных.

Такім чынам, на сёньня грамадзтва аказалася падзеленым на дзьве прыблізна роўныя групы. Пры гэтым, цвёрдых прыхільнікаў А.Лукашэнка (якія гатовыя і галасаваць за яго, і давяраюць, і лічыць "Надзея", а таксама лідэр БСДГ Станіслаў Шушкевіч паведамлілі, што падтрымліваюць лідэра Фэдэрацыі прафсаюзаў Уладзімера Ганчарыка.

КРДС была задаволеная тым, што патэнцыйных кандыдатаў усяго толькі тры. Яна лічыць, што шляхам перамоваў можна дасягнуць кампрамісу і дамовіцца, каб аб'яднаную апазыцыю на прэзыдэнцкіх выбарах прадстаўляў толькі адзін кандыдат.

Значнае аўтаматычнай падтрымкі альтэрнатывы. Неабходная ўмова для гэтага – прадстаўленьне грамадзтва такой альтэрнатывы – папулярнага і ўплывовага канкурэнта".

Можым назіраецца цікавая тэндэнцыя: хоць больш як 36% апытаных хацелі б бачыць на пасадзе прэзыдэнта інаша, чым Лукашэнка, палітыка, 44,5% мяркую, што будзе абраны ён. Гэта сьведчыць пра тое, што грамадзтва ня верыць у магчымасьць правядзеньня свабодных і справядлівых выбараў. Дазускаюць сёньня такую магчымасьць толькі 32% апытаных грамадзянаў краіны.

Як паказала апытаньне, рэальную канкурэнцыю Лукашэнка на выбарах можа стварыць толькі незалежны кандыдат, бо партыйны дзеячы дастаткова падтрымкі ў грамадзтве ў цэлым і сярод эліты ня маюць.

Такім чынам, надзвычайная важная выснова палягае ў тым, што для перамогі над Лукашэнкам ягоным праціўнікам трэба ня толькі рашука аб'яднацца, пакінуўшы ў баку свае амбіцыі, але й выйсьці з межы ўласна палітычнай апазыцыі ды стварыць Грамадзянска-кваліфікацыйную ўсе структуры грамадзянскай супольнасьці. Пратэсты электарат складае ўжо ля паловы ўсіх выбаршчыкаў, і ён гатовы выказаць свой пратэст пераважна праз выбары.

Валер КАЛІНОЎСКІ

Прывітаньне з Эстоніі

Па электроннай пошце на адрас аднаго з нашых сталых аўтараў Аляся Асіпцова прыйшло паведамленьне з Эстоніі, якім ён адразу падзяліўся з "Тыднёвікам". Мы палічылі, што навіна цікавая і нават натхняючая для нашага грамадзтва. Вось яна.

Днямі ў Таліне ўтвораная Асацыяцыя беларусаў Эстоніі, у якую ўвайшлі больш за 10 суполак з сталіцы, Нарвы, Коктла-Ярвы і Пярну. Ёйная мэта – аб'яднаньне беларусаў, якія жывуць у Эстоніі з мэтай аднаўленьня па-за дзяржаўных адносінаў з дэмакратычнымі няўрадавымі арганізацыямі Беларусі на карысьць адстаяваньня дэмакратычнага разьвіцьця Бацькаўшчыны, вывучэньня мовы, інфармаваньня эс-

тонцаў аб падзеях у Беларусі, спрыяньня разьвіцьцю эканамічных, культурных і гуманітарных стасункаў паміж грамадзкімі арганізацыямі нашых краінаў і непасрэдна грамадзянамі.

У гэтым жа лісьце названыя магчымыя першыя магілёўскія партнэры эстонскай Асацыяцыі беларусаў, да якіх працягваюцца цікавасьць з "таго боку": ГА "Кола Сяброў", магілёўскі Праваабарончы Цэнтар, газэта "Тыднёвік Магілёўскі".

БЕЛАРУСКАЯ СЛУЖБА РАДЫЁ СВАБОДА

Новыя хвалі
ад 29 кастрычніка
2000 году

У ПРАГРАМЕ:

...навіны зь Беларусі і ўсяго сьвету, правы чалавека, апазыцыя, улада, родная мова, эканоміка, мэдыцына, культура, гісторыя, эміграцыя...

ЧАС І ХВАЛІ

18:00 – 19:30 7190, 9615, 15460 Кгц (41,31,19м)
22:00 – 23:30 6010, 6170, 9845 Кгц (49,31м)
6:00 – 7:00 5995, 7295, 9750 Кгц (49,41,31м)

Сталыя частоты на сярэдніх хвалях – 576 і 612 кгц

На частаце 612 кгц перадачы Беларускай службы Радьё "Свабода" гучаць у праграме Радьё "Балтыйская Хваля" ад 16-ай гадзіны амаль да паўночы.

ІНТЭРНЭТ: <http://www.svaboda.org>

Паштовы адрас: 220005, Менск-5, п/с 111

Vinohradska 1,

11000 Praha 1, CZ

НАСТРОЙТЕСЯ НА СВАБОДУ!

Расклад сьвяточных набажэнстваў у Архікатэдры Сьвятога Станіслава

24 сьнежня

22.00 – Урачыстая Сьвятая Імша па-беларуску пад кіраўніцтвам Яго Эмінэнцыі Ксяндза Кардынала Казімера Сьвёнцка, галавы Католіцкага Касьцёла на Беларусі.

Бярэ ўдзел хор гарадзкага цэнтру культуры "Спадчына".

25 сьнежня

9.00 – Сьвятая Імша па-польску

10.00 – Канцэрт хору музычнай вучэльні

11.00 – Сьвятая Імша па-беларуску

паруску з удзелам хору Архікатэдры

12.30 – Сьвятая Імша для дзяцей па-беларуску. Спэтакаль "На Каляды"

16.30 – Канцэрт хору гарадзкой капэлы (мастацкі кіраўнік Сяргей Лішчанка)

18.00 – Сьвятая Імша для моладзі па-беларуску. Моладзевыя калядыны спэтакаль.

26 сьнежня

9.00 – Сьвятая Імша па-польску

18.00 – Сьвятая Імша па-беларуску

МУЗЫЧНАЯ ГАСЬЦЁЎНЯ "ТМ"

Срэбны звон цымбалаў

У г. Маладэчна напрыканцы лістапада прайшоў 2-і Рэспубліканскі фестываль цымбалістаў, які сабраў усіх лепшых маладых выканаўцаў краіны. Зразумела, што прыстойную па колькасці і, галоўнае, якасці дэлегацыю юных талентаў даслаў на сьвята самага народнага інструмэнту наш Магілёў. Цяжар фінансавана забесьпячэння яе ўдзелу ў фестывалі падзялілі ўпраўленне культуры і ГА "Кола сяброў".

Тры дні працягваліся конкурсныя выступленні юных музыकाў у перапоўненай залі мясцовай музычнай вучэльні. Усе мы хваліліся за нашых. Прыемна было пачуць на падвядзенні вынікаў фестывалю ад прафэсара Я.Гладко-

ва – старшынні журы, што магілёўская цымбальная школа ўмацавала свае творчыя пазыцыі. Амаль усе нашыя выканаўцы былі адзначаны тым ці іншым чынам, атрымалі прызы, не гаворачы пра шчодрыя і шчырыя апладысмэнты глядачоў. Асаб-

лівага гонару – выступіць на заключным канцэрце – былі ўдасцельныя магілёўцы Алена Баранцова (музычная школа №2), Ганна Фралова (музычная вучэльня), Насця Касалалава (Месціслаўская музычная школа).

...Срэбны звон цымбалаў наступным годам ізноў ажывіць фестывальным акордам музычнае жыццё Беларусі. Ізноў магілёўцы юныя таленты пакораць глядачоў і журы.

Наталія ЛУКАШЭВІЧ

Гэтае жудаснае маўчаньне...

Напрыканцы лістапада ў Беластоку гастраляваў Гарадзенскі лялечны тэатр, у якім цяпер працуе наш нядаўні зямляк Алег Жугда. У тэатрышэй Беларускай гасцёўні "Ніва" надрукаваная ўзнікла рэцэнзія на жугдаўскі спэтакаль "Трагедыя пра Махбэт" бы інтэрвію з пастаноўшчыкам.

Алег Жугда адзначыў, што беластокская прэм'ера спэтакля была ўсяго 15-й па ліку, хаця праца была зроблена даўно, а задуманая ажно дваццаць гадоў таму. Аднак усё адкладвалася, бо Алег пастаянна думалася, што п'еса занадта "вострая". Але ж у сьвечце нічога не мяняецца – усё тым жа метады авалодання і

утрымання ўлады. Актуальныя беларускія падзеі апошніх гадоў падтурхнулі творчую рашучасць рэжысэра. Алег прызнаўся, што ведаў пра тое, што з пастаноўшчыкамі гэтай п'есы, як правіла, нешта надобнае адбывалася. Гэта ў ягоным выпадку спраўдзілася ў тым, што давялося ўрэшце разам з ся-м'ёю выбірацца з Магілёва...

– "Махбэт" выдатна раскрывае сутнасць падзей, – гаворыць Алег, – дазваляе разабрацца ў жыццёвых абставінах. Адметна, што ў нашай краіне наглядаецца пэўная спэцыфіка ўспрымання спэтакла. Тут, у Польшчы, спэтакаль выглядае больш жывым, глядач ідзе на кантакт з акцёрамі і дзействам. У нас жа, у Беларусі, спэтакаль суправаджае звычайна жудаснае маўчаньне...

Рэдакцыйны АГЛЯДАЛЬНІК
пытанняў культуры

Тры месяцы чакаў хлопцё арышту

Ёсць такое паняццё – падвойны стандарт, што асабліва небяспечна ў палітыцы і маралі. Менавіта на гэтым паняцці грунтуецца многія дзеянні нашых уладаў у дачыненні, у прыватнасці, да некаторых грамадзкіх і палітычных арганізацый.

Пра гэта сведчыць тое, што з аднаго боку ўлада як быццам дазваляе існаванне недзяржаўных ініцыятыў і арганізацый, а з другога – ускладняе ім жыццё да такой ступені, што часта лягчай увогуле не заўважыць пра сябе адкрыта, чым прайсці тое, што ўлада называе "рэгістрацыяй". У большасці цывілізаваных краінаў існуе прынцып заўважнай рэгістрацыі, калі дастаткова наведзіць адпаведным дзяржаўным інстанцыям: вось ён, я – і працую. У нашай жа гэтай працэдуры каштуе грошы, зрэзай, часу, непрыемнасцяў і невядомага наперад выніку.

З пачатку гэтага года ідзе чарговая перарэгістрацыя грамадзкіх арганізацый. Існаваць тым, хто не зарэгістраваны, забаронена пад паргозай нават крымінальнай адказнасці. Сродкам масавай інфармацыі нават забаранілі ўздаваць пра тэма арганізацыі.

Трэба – дык трэба, як гаворыцца. Але адно на паперы і ў зусім іншае на справе. Прыкладам, больш трох месяцаў ваптузіца гарадзкая арганізацыя БНФ "Адраджэнне". Толькі пасля гэтага тэрміну (а не праз месяц, як патрабуе закон) ёй адказалі з гарвыканкаму, што ў паддзённых для пастаноўкі на ўлік дакументах не хапае нейкай паперыны, і наогул ёсць прэтэнзія да Статуту, хаця такая заўвага ёсць (зноў жа адпаведна закону) прарэагаваная Міністра. Рэгістрацыя пёс Кастрычніцкай арганізацыі БНФ наогул вырашаў прарокор (!), а не райвыканкам.

А гарадзкому аддзяленню Беларускай асацыяцыі ахвяраў палітычных рэпрэсій адмаўляюць у пастаноўцы на ўлік з жніўня па той прычыне, што арганізацыя зарэгістраваная па адрасу прыватнай кватэры. Зноў жа закон гэта дазваляе,

а вось чыноўнік гарвыканкаму – не...

Чаму ж з такой лёгкасцю і беспакарана парушаюць на месцах закон, трактуючы яго па-свойму і як захочацца?.. Ды таму, што насамрэч таго і трэба самой нашай Уладзе. Закон яна выдае для міжнароднай ацэнкі, а свае правілы ўстанаўлівае для ўнутранага ўжывання. Для нашай улады ёсць арганізацыі "свае" – таму ў іх няма клопатаў. А ёсць арганізацыі "варожыя" (сюды падпадаюць усе дэмакратычныя) – жыццё якіх ёсць своеасаблівым хаджэннем па лязу брытвы. Па маім назіранні, у вобласці дзейнасці больш за 200 грамадзкіх арганізацый, а "афіцыйна" існуюць зь іх ці ня пятыя толькі частка. Улада, на жаль, зусім ня думае пра тое, якую карысць прыносяць грамадзкія ініцыятывы краіне і людзям. Яна лічыць, што толькі ёй вядома праўда жыцця і толькі яна сама ведае, што, чаго, колькі і каму трэба. Актыўнасць людзей, іхная самастойнасць, ініцыятыўнасць толькі палюхае ўладу, што найлепшым чынам сведчыць пра яе недэмакратычнасць і аўтарытарнасць. Адсюль і стараньне, асабліва БТ, "запудрыць мазі" народу няконт драньня дэмакратыі, якія толькі і марш пра шкоду сваёй краіне...

Прапаганда, як ня дзіўна, дае свае страшэнныя вынікі. Неяк сустраў я аднаклясніка, зь якім даўно ня бачыліся. Тое-сёе, і па-чужы ён, што я ёсць сябрам БНФ. Бачылі б вы выгляд ягонага твару! Праз кожны час у даведзуся, што хлопцы усур'ёз баюся, што яго арыштуць за такое небяспечнае знаёмства...

Сяргей САКОЛЬСКИ

МОЙ РАДАВОД:

Лёс сям'і ў XX стагоддзды

Конкурс для школьнікаў

Грамадзкае аб'яднанне "Дыярыуш" пры ўдзеле Таварыства Беларускай мовы імя Францішка Скарыны, Таварыства Беларускай школы і Згуртавання Беларускай Шляхты абвешчае конкурс "Мой радавод: Лёс сям'і ў XX стагоддзды".

У конкурсе могуць браць удзел вучні сярэдніх навучальных устаноў (пачынаючы з 7-й класа): ліцэяў, гімназіяў, а таксама навучэнцы каледжаў, ПТВ, тэхнікумаў.

Форма конкурснай працы адвольная: сачыненне, эсэ, інтэрвію, калаж з фотаздымкаў, фільм ды інш. Калі праца нятактавая (аўдыё-, відэа-, фотаздымкі) – да яе павінна быць далучана пісьмовая частка, якая адлюстроўвае працэс даследавання альбо заключае камэнтар да крыніцаў.

Працу пажадана пісаць на беларускай мове, яе можна выканаць індывідуальна альбо гру-

пай, самастойна альбо з дапамогай куратара. Да працы абавязкова павінна быць далучана анкета ўдзельніка з прозьвішчам, імем аўтара, яго каардынатамі і назвай працы, а таксама з прозьвішчам, імем і каардынатамі кіраўніка (пры ягонай наяўнасці).

Працу трэба дасылаць у адным асобніку да 1 траўня 2001 году (дата вызначэцца па паштовым штэмпелі) на адрас: "Блізкая гісторыя", а/с 128, 220064, Мінск.

Вынікі конкурсу будуць абвешчаныя 8 ліпеня 2001 году.

Усю патрэбную інфармацыю, парады і брашуру, у якой падрабязна выкладзены ўмовы конкурсу, можна атрымаць ад сакратара конкурсу Ірыны Коваль па тэлефоне: (8-017) 227-51-09, ці па паштовым адрасе, што пазначаны вышэй.

Жадаем посьпехаў!

Блізкая гісторыя

АБ'ЕКТЫ ЁНА ПРА РЭАЛЬНАЕ

РР

РАДЫЁ РАЦЫЯ

НА КАРОТКІХ ХВАЛЯХ
6035 кГц (49 м) 08:00-10:00
6180 кГц (49 м) 13:00-15:00
6050 кГц (49 м) 21:00-23:00

НА СЯРЭДНІХ ХВАЛЯХ
612 кГц (490 м) 07:00-11:00

WWW.RACYJA.PL

220102, Мінск, а/с 144

Рэдактар Генадзь СУДНІК

Аналітычна-інфармацыйная газета.
Заснаваная Магілёўскім ГА
«КОЛА СЯБРОЎ».

Зарэгістраваная ў Дзяржаўным рэгістрацыі РБ
па друку 06.11.1996 г. за № 831.

Штотыднёвік

АДРАС
РЕДАКЦЫІ:

212030, г. Маріноў,
вул. Першамайская,
6-22.

Тэл/факс: 31-04-15,
22-97-82.

E-mail: krug@user.unibel.by
Інтэрнэт: http://tydzniouk.
hypermart.net